

EXPUNERE DE MOTIVE

I. Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aderarea României la Acordul între Regatul Belgiei, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Irlanda, Republica Italiană, Marele Ducat al Luxemburgului, Regatul Olandei, Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Agenția Internațională pentru Energia Atomică, cu privire la aplicarea articolului III, alin. 1 și alin. 4 din Tratatul cu privire la neproliferarea armelor nucleare (78/164/Euratom), încheiat la Bruxelles la 5 aprilie 1973, cu amendamentele ulterioare și la Protocolul adițional la Acordul între Republica Austria, Regatul Belgiei, Regatul Danemarcei, Republica Elenă, Republica Finlanda, Republica Federală Germania, Irlanda, Republica Italiană, Marele Ducat al Luxemburgului, Regatul Olandei, Republica Portugheză, Regatul Spaniei, Regatul Suediei, Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Agenția Internațională pentru Energia Atomică, cu privire la aplicarea articolului III, alin. 1 și 4 din Tratatul cu privire la neproliferarea armelor nucleare, semnat la Viena la 22 septembrie 1998

II. Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

România a semnat la data de 1 iulie 1968 Tratatul cu privire la neproliferarea armelor nucleare, denumit în continuare TNP, ratificat prin Decretul nr. 21 din 30 ianuarie 1970, publicat în Buletinul Oficial nr. 3 din 31 ianuarie 1970. TNP a intrat în vigoare la data de 5 martie 1970.

În vederea aplicării angajamentelor asumate de țara noastră prin TNP, România a ratificat Acordul între guvernul Republicii Socialiste România și Agenția Internațională pentru Energia Atomică referitor la aplicarea garanțiilor în cadrul Tratatului cu privire la neproliferarea armelor nucleare, denumit în continuare Acordul de garanții, prin Decretul nr. 394 din 11 octombrie 1972, publicat în Buletinul Oficial nr. 123 din 8 noiembrie 1972.

Acest Acord este instrumentul prin care România acceptă sistemul de control al garanțiilor nucleare aplicat de Agenția Internațională pentru Energia Atomică (AIEA) asupra tuturor materiilor prime nucleare și materialelor fisibile speciale, în toate activitățile pașnice exercitate pe teritoriul său ori sub jurisdicția sa, precum și asupra celor întreprinse sub controlul său, cu scopul exclusiv de a permite verificarea faptului că aceste materii prime și materiale nu sunt deturnate spre arme nucleare sau alte dispozitive nucleare explozive.

În vederea întăririi sistemului de garanții nucleare, România a semnat cu AIEA la 11 iunie 1999, la Viena, Protocolul adițional la Acordul dintre Republica Socialistă România și Agenția Internațională pentru Energie Atomică pentru aplicarea garanțiilor în legătură cu Tratatul de neproliferare a armelor nucleare, denumit în continuare Protocolul adițional, ratificat de România prin Legea nr. 100 din 19 iunie 2000, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 295 din 29 iunie 2000.

Protocolul adițional aduce ca element suplimentar accesul complementar, care reprezintă un element important prin care AIEA poate verifica declarațiile făcute de statele membre.

În conformitate cu dispozițiile art. 1 alin. 2 din Tratatul de aderare, semnat la Luxemburg la data de 25 aprilie 2005, România va deveni parte la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (EURATOM), precum și Stat Membru al Comunității Europene a Energiei Atomice.

Totodată, prin angajamentele asumate de România prin Documentul de poziție privind Capitolul 14 – Energia (CONF-RO 2/02) și Documentul de poziție complementar (CONF-RO 6/04), România s-a angajat să devină parte la Acordul de garanții și la Protocolul adițional între Euratom și AIEA. Acordul de garanții a fost amendat în scopul exclusiv al aderării Greciei, Portugaliei, Spaniei, Suediei, Finlandei și Austriei.

În conformitate cu prevederile art. 35, lit. h) din Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN) este autoritatea națională care controlează aplicarea prevederilor acordurilor internaționale în vigoare privind controlul de garanții nucleare.

2. Schimbări preconizate

În baza art. 23 alin. b din Acordul de garanții dintre Euratom și AIEA, aplicarea sistemului de garanții nucleare al Agenției în baza Acordului de garanții dintre România și AIEA va fi suspendată, România urmând să aplice prevederile Acordului de garanții dintre Euratom și AIEA.

III. Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic

Prezentul proiect de act normativ nu are impact macroeconomic.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul proiect de act normativ nu are impact asupra mediului de afaceri.

3. Impactul social

Prezentul proiect de act normativ nu are impact social.

4. Impactul asupra mediului

Prezentul proiect de act normativ nu are impact asupra mediului.

IV. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Prezentul proiect de act normativ nu are impact asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung.

V. Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

Prezentul proiect de act normativ nu aduce nicio modificare sau completare și nici nu abrogă vreun act normativ în vigoare.

De asemenea, în vederea implementării eficiente a acestui proiect de act normativ, nu este necesar să fie elaborate alte acte normative.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Prezentul proiect de act normativ nu transpune și nici nu implementează un act comunitar.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Prezentul proiect de act normativ nu conține prevederi care ar putea încălca deciziile Curții Europene de Justiție sau alte documente emise de una din instituțiile Uniunii Europene.

4. Evaluarea conformității:

Nu este cazul

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

În conformitate cu prevederile art. 2 alin 1 coroborat cu art. 4 alin. 2 din Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr. 157/2005, la data de 1 ianuarie 2007 România a devenit parte la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (Tratatul Euratom).

Capitolului VII din Tratatul Euratom conține prevederi referitoare la controlul de garanții nucleare. În baza art. 77 din Tratatul menționat Comisia Europeană trebuie să se asigure că, pe teritoriile statelor membre ale Uniunii Europene, sunt respectate dispozițiile referitoare la furnizare și toate angajamentele speciale cu privire la controlul de garanții nucleare asumate de către Comunitate într-un acord încheiat cu un stat terț sau cu o organizație internațională.

Totodată, România are obligația aplicării directe și respectării Regulamentului Comisiei nr. 302/2005/Euratom privind aplicarea controlului de garanții nucleare al Euratom.

De asemenea, România, ca stat membru al Agenției Internaționale pentru Energia Atomică (AIEA), aplică prevederile sistemului de control al garanțiilor nucleare prevăzut în Acordul încheiat cu AIEA referitor la aplicarea garanțiilor nucleare, precum și în Protocolul adițional la acest acord.

Noutatea adusă de Acordul și a Protocolul adițional între statele membre ale Uniunii Europene, Euratom și AIEA cu privire la controlul de garanții nucleare constă în faptul că sistemul de controlul de garanții include notificarea Comunității cu privire la caracteristicile tehnice de bază ale instalațiilor nucleare, întreținerea și raportarea parametrilor de funcționare, prevederi pentru transmiterea informațiilor descriptive către AIEA și măsuri legate de verificarea absenței deturnării, pentru a face posibile contabilizarea în totalitate a materialelor nucleare de către Comunitate, inspecțiile funcționarilor Comunității și un sistem de sancțiuni. În acest sens, începând cu intrarea în vigoare a acestor acte, controlul de garanții urmează a se efectua prin intermediul Euratom.

6. Alte informații

În conformitate cu prevederile art. 23 din Acordul de garanții încheiat între statele membre ale Uniunii Europene, Euratom și AIEA, la data intrării în vigoare a acestuia, aplicarea sistemului de garanții în baza Acordului între România și AIEA va fi suspendată pe durata de valabilitate a Acordului de garanții încheiat între statele membre ale Uniunii Europene, Euratom și AIEA.

VI. Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, instituite de cercetare și alte organisme implicate

În conformitate cu prevederile art. 35 lit. h) și m) din Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată, CNCAN este autoritatea națională competentă să controleze aplicarea prevederilor internaționale și a reglementărilor naționale în vigoare cu privire la controlul de garanții nucleare și constituie punct național de contact pentru garanții nucleare. Din aceste considerente nu a fost necesară consultarea cu organisme neguvernamentale, instituite de cercetare și alte organisme.

2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Prezentul proiect de act normativ nu privește activitățile autorităților administrației publice locale.

3. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la domeniile de activitate aflate în coordonarea consiliilor interministeriale permanente.

4. Informații privind avizarea de către Consiliul Legislativ, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Consiliul Economic și Social, Consiliul Concurenței sau Curtea de Conturi

Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de Lege, prin avizul nr.196 din 19 februarie 2007.

VII. Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ este publicat pe pagina de internet a Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare, respectând prevederile legale în vigoare cu privire la transparența decizională și accesul la informațiile de interes public.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Implementarea proiectului de act normativ nu are impact asupra mediului și nici efecte asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

VIII. Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Proiectul de act normativ va fi pus în aplicare fără să fie nevoie de înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor deja existente.

Luând în considerare necesitatea aderării României, în cel mai scurt timp, la Acord și la Protocolul adițional la acesta, propunem ca proiectul de Lege să fie adoptat în procedura de urgență prevăzută de art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată.

Având în vedere cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, pe care vă rugăm să-l aprobați.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU - TĂRICEANU

